

gemeente

Oost Gelre

***“Kleine kernen
gemeente
Oost Gelre”***

Inhoudsopgave

Inleiding	Blz. 1
Waarom een kleine kernen nota?	
Waarom een kleine kernenbeleid?	
Het raadsprogramma en het kleine kernenbeleid	Blz. 2
Wat is een kleine kernenbeleid?	
Wat verstaan we onder een kern?	
Welke beleidsthema's passen bij een kleine kernenbeleid?	
Huidige situatie	Blz. 4
Huidige initiatieven van dorpsbelangenorganisaties	
Gemeentelijke initiatieven	
Overige activiteiten	
Wat willen we bereiken?	Blz. 5
Doelstellingen	
Wat gaan we ervoor doen?	Blz. 5
Communicatie	
Het afsluiten van een convenant	
Eén ambtelijk aanspreekpunt	
Eén bestuurlijk aanspreekpunt	
Hoe gaan we om met initiatieven?	
Wat mag het kosten?	Blz. 7
De huidige middelen	
Toekomstplannen	
Ontwikkeling beleid	
Aanbevelingen	Blz. 8
Bijlage: concept convenant	Blz. 9

April 2006

Nota KLEINE KERNEN GEMEENTE OOST GELRE

Inleiding

Waarom een kleine kernen nota?

Sinds de gemeentelijke herindeling van 1 januari 2005 is het kleine kernenbeleid en hoe daaraan handen en voeten wordt gegeven opnieuw actueel geworden. Door de gemeentelijke herindeling is de nieuwe gemeente bijna 2x zo groot geworden. Hierdoor is de afstand tussen burger en bestuur gegroeid, zowel fysiek als gevoelsmatig.

De herindeling heeft ook (gevoelsmatig) gevolgen gehad voor de identiteit en het gemeenschapsgevoel binnen de kernen van de oude gemeenten. Bovendien is er een nieuwe situatie ontstaan: vóór de gemeentelijke herindeling kende immers de voormalige gemeente Groenlo geen kleine kernen en na de gemeentelijke herindeling er twee kernen aan de nieuwe gemeente toegevoegd. Vervolgens kwamen er vragen, hoe er invulling dient gegeven te worden aan het leefbaarheidvraagstuk van de kleine kernen en daaraan direct gekoppeld het voorzieningenniveau. In deze beleidsnota wordt geprobeerd om op dit soort vragen een antwoord te geven.

Waarom een kleine kernenbeleid?

Door de herindeling is de afstand tussen burgers en de gemeente vaak (gevoelsmatig) groter geworden. Zeker in het buitengebied waar de fysieke afstand groter is kunnen m.n. dorpsbelangenorganisaties het idee hebben dat de relatie tussen de gemeente en hun organisatie met de komst van de herindeling veranderd is. Vrijwel alle dorpsbelangen-organisaties maken zich zorgen over de problemen in de landbouw en de gevolgen hiervan voor de leefbaarheid van het platteland. Ook de vergrijzing van de bevolking is een thema waar velen over bezorgd zijn. Alle dorpsbelangenorganisaties zien het als hun taak om met de gemeente te praten naar aanleiding van actuele vragen en problemen. Vooral de kleinere belangenorganisaties werken op deze manier, omdat zij vinden dat dit het beste past bij de geringe omvang van hun dorp. Echter steeds meer dorpsbelangenorganisaties (vooral uit de iets grotere dorpen) werken daarnaast met een dorpsplan en gebruiken dit plan als agenda voor overleg met de gemeente. Zo heeft men regelmatig contact met de gemeente. In het kader van de nieuw gevormde gemeente dient men zich echter af te vragen of het huidige dienstenaanbod (nog) past bij de kleine kernen. Om eveneens de afstand tussen burger en bestuur te verkleinen en de leefbaarheid in de kleine kernen te behouden c.q. te versterken is daarom een gemeentelijk actief beleid hierop belangrijk.

Het raadsprogramma en het kleine kernenbeleid

In het raadsprogramma van de gemeente Groenlo-Lichtenvoorde voor de jaren 2005-2009 wordt gesproken over leefbaarheid. Leefbaarheid is een belangrijk aspect van het kleine kernenbeleid. In het raads- programma staat bij het beleidsthema Leefbaarheid vermeldt dat:

“De kerkdorpen niet van karakter zullen veranderen en dat het instandhouden van basisvoorzieningen noodzakelijk is om de kleine kern leefbaar te houden”.

Voorts staat er geschreven dat een integrale communicatie van groot belang is. De plaatselijke belangenorganisaties en adviesorganen vormen derhalve een goede gesprekspartner bij het opstellen en uitvoeren van het gemeentelijk beleid. De feitelijke besluitvorming ligt echter bij de raad. Om de basisvoorzieningen in stand te kunnen houden zijn duidelijke keuzes noodzakelijk. Wat betreft het beleidsthema wonen staat specifiek voor de kleine kernen in het raadsprogramma vermeld dat het bevorderen en het behoud van de leefbaarheid als uitgangspunt worden genomen. Zo zullen projectontwikkelaars, indien nodig, gestimuleerd worden tot het ontwikkelen van bouwplannen in de kleine kernen. Voorts zullen bij nieuwe ontwikkelingen zoals in- en (her)inrichting van een buurt, de burgers op een interactieve wijze betrokken worden.

Ook voor het buitengebied dient de leefbaarheid verbeterd te worden. Bijvoorbeeld door het splitsen van de aan de landbouw onttrokken bedrijfsgebouwen in meerdere woningen mogelijk te maken, zij het dat dit geen belemmering mag vormen voor de bestaande landbouw. Per aanvraag zal dit afgewogen moeten worden.

Bij het beleidsthema economie vermeldt het raadsprogramma eveneens dat initiatieven op het gebied van platteland vernieuwing de ruimte verdienen, mits deze passen binnen het landschap en geen belemmering opleveren voor de aanwezige landbouw. Tot slot staat bij het economische beleid vermeld, dat bij de ontwikkeling van het buitengebied de belangen van de landbouw voorop zullen staan. De mogelijkheden die de Reconstructiewet biedt zullen dan ook ondersteund worden.

Het raadsprogramma dient als leidraad genomen te worden.

Voor het college zijn door de raad concrete opdrachten geformuleerd in het kader van leefbaarheid en economie. Maar vooraf dient eerst duidelijk te worden welke uitgangspunten gehanteerd dienen te worden voor een kleine kernenbeleid.

Wat is een kleine kernenbeleid ?

Een gemeentelijk kleine kernenbeleid zet in op de belangen van de kleine kernen in het buitengebied. Een leefbaar platteland is dan een van een hoofddoelen waar een gemeente samen met andere organisaties zoals dorpsbelangenorganisaties, een VKK (vereniging Kleine kernen Gelderland), een KNHM (Koninklijke Nederlandse Heidemaatschappij), Het Plattelandshuis en/of de provincie Gelderland naar streeft.

Samen probeert men bedreigingen om te zetten in kansen. Bijvoorbeeld door zich sterk te maken voor nieuwbouw of het splitsen van boerderijen. Jongen mensen krijgen zo bijvoorbeeld de kans om in hun dorpen te blijven wonen, dankzij een ruimer aanbod van betaalbare woningen.

Wat verstaan we onder een kern?

Per 1 januari 2005 zijn in de gemeente Groenlo (nu Oost Gelre) door de gemeentelijke herindeling twee hoofdkernen ontstaan te weten: Groenlo en Lichtenvoorde. Daarnaast zijn er momenteel zes kleine kernen*; dat wil zeggen de 4 bestaande kerkdorpen van de voormalige gemeente Lichtenvoorde, te weten: Vragender (1128 inwoners), Zieuwent (2182 inwoners), Lievelede (1523 inwoners) en Harreveld (1495 inwoners) en de twee nieuwe kerkdorpen: Mariënveld (van de vml. gemeente Ruurlo met 851 inwoners) en Zwolle (van de vml. gemeente Eibergen met 433 inwoners). Alle bovengenoemde 6 kernen hebben een actief verenigingsleven. Vaak is in de dorpskern nog een café, of soms een school of winkel aanwezig. Daarbij is ook de aanwezigheid van een basisvoorziening zoals een dorps huis (of wat daarvoor doorgaat) belangrijk voor het behoud van de leefbaarheid van een kleine kern

Elke kern ontvangt dan ook jaarlijks een gemeentelijke subsidie voor het uitvoeren van activiteiten voor het verenigingsleven.

* Definities kleine kernen en buurtschappen.

De volgende pragmatische omschrijving wordt landelijk gehanteerd:

Een kern in sociologische zin is een dorp dat als leefeenheid voor de primaire behoeften van haar bewoners als zelfverzorgend kan worden gezien. Een kern onderscheidt zich van buurtschappen door de zelfverzorgendheid en onderscheidt zich van wijken door een relatief sterke geografische en/of sociale geografische afzondering.

De ondergrens voor wat betreft de bevolkingsgrootte ligt op grond van onderzoek- en ervaringscijfers bij ca. 500 inwoners en de bovengrens bij 5.000 inwoners. Bij het toepassen van deze criteria bestaat de doelgroep in de gemeente Oost Gelre uit de kleine kernen Vragender (1128 inwoners), Zieuwent (2182 inwoners), Lievalde (1523 inwoners), Harreveld, (1495 inwoners), Mariënelde (851 inwoners) en Zwolle (433 inwoners).

Bron: GBA inwonersaantallen per 21 febr. 2006.

Welke beleidsthema's passen bij een kleine kernenbeleid?

Dorpsbelangenorganisaties proberen de negatieve ontwikkelingen in hun dorp te keren. Dus elk thema wat hierover gaat zou een gemeentelijk beleidsthema kunnen zijn. In het raadsprogramma worden de thema's wonen (zoals betaalbare woningen voor jongeren in de kleine kernen) en economie (met werkgelegenheid en bedrijvigheid in de kleine kernen) al uitdrukkelijk in dit verband besproken. Maar ook de instandhouding van de basisvoorzieningen is een belangrijk thema in het leefbaarheidsaspect. Veel dorpsbelangenorganisaties maken zich sterk voor onderhoud of nieuwbouw van het dorpshuis, of de sporthal, omdat een ontmoetingsruimte de voorwaarden schept voor een intensief gemeenschapleven. Ook voorzieningen zoals het behoud van scholen, winkels en huisartsenposten, als mede transport en veiligheid zijn belangrijke thema's in kleine kernen. De gemeente kan hierop anticiperen door middel van het verlenen van subsidies en door het stellen van subsidievoorwaarden.

De huidige situatie

Huidige initiatieven van dorpsbelangenorganisaties

Er is reeds grote betrokkenheid van burgers uit de kleine kernen (dat uit zich in velerlei initiatieven) zoals die van het Lievevelds Belang, Vereniging Zieuwents Belang, Mariënvelds Belang, Stichting Dorpsbelangen Harreveld, Vereniging Vragenders Belang en Stichting Contactgroep Zwolle. De gemeente staat positief tegenover dergelijke belangenorganisaties. De huidige initiatieven van verenigingen van dorpsbelangen worden gestimuleerd en worden serieus genomen.

Dit komt o.m. tot uiting bij het maken van dorpsplannen. Een goed dorpsplan laat daarbij zien hoe de dorpsbewoners de leefbaarheid in hun dorp in stand willen houden of willen verbeteren. Vervolgens stemt de dorpsbelangen- organisatie de wensen van de dorpsbewoners af met de wensen en mogelijkheden van de gemeente. Dorpsbelangenorganisaties en gemeente geven prioriteiten aan en laten zien op welke termijn de actiepunten uit het dorpsplan moeten worden uitgevoerd.

Ook staat duidelijk aangegeven welke punten nog nader overleg vergen tussen gemeente en belangenorganisaties. Een belangrijke voorwaarde voor een dorpsplan is dat de gemeente geld beschikbaar stelt voor het opstellen ervan, en duidelijk laat weten welke mogelijkheden zij heeft om plannen uit te voeren. Inmiddels hebben van de zes genoemde kerkdorpen, er vijf een dorpsplan opgesteld. De zesde dorpsbelangenorganisatie (Mariënvelds Belang) gaat in samenwerking met het VKK hiermee ook aan de slag. De gemeenteraad van het voormalige Lichtenvoorde heeft reeds gelden ter beschikking gesteld voor het maken van dorpsplannen (€2.000,00 per dorpsplan per kern).

Ook in het huidige subsidiebeleid komt dit instrument ter bevordering van de leefbaarheid tot uitdrukking. Ontwikkelingen kunnen immers op deze manier gestimuleerd worden en voorzieningen kunnen daardoor in stand worden gehouden. Zo is er door de vml. gemeente Lichtenvoorde in het verleden ook een MFA (Multi Functionele Accommodatie) subsidieregeling in het leven geroepen. Inmiddels heeft één belangenorganisatie (Het Lievevelds Belang) van deze regeling gebruik gemaakt en deze heeft € 100.000,- van de gemeente ontvangen voor de verbouw van het (MFA) dorpshuis; het Bernard Vos Clubhuus.

Ook andere dorpsbelangenorganisaties hebben aangegeven gebruik te willen maken van deze subsidieregeling. Zo wil het Vragenders Belang de MFA subsidie voor een kultuurhus dan wel een MFA gebouw in Vragender gebruiken. En ook het Zieuwents Belang wil een MFA subsidie, ten behoeve van een MFA dorpshuis in Zieuwent.

Maar ook deze "gewilde" MFA subsidie (omgeven met een aantal strikte subsidievoorwaarden) blijkt inmiddels niet meer te voldoen aan de wensen van de dorpsbelangenorganisaties. €50.000,- per MFA gebouw, per kerkdorp, blijkt in de praktijk een te geringe gemeentelijke bijdrage om een MFA gebouw te kunnen realiseren. Bovendien eindigt deze subsidieregeling eind 2007 en worden sommige subsidievoorwaarden als te strak ervaren. Handhaving van deze subsidiebijdrage na 2007 en zo mogelijk ook uitbreiding hiervan zou daarom wenselijk zijn.

Gemeentelijke initiatieven

Er zijn diverse dorpsbelangenverenigingen en van deze verenigingen kwamen verzoeken en vragen binnen bij verschillende afdelingen. Vooruitlopend op het vast te stellen beleid zijn er daarom in het verleden al inofficieel (communicatie) afspraken gemaakt. Het primaat t.a.v. de kleine kernen ligt bij de afdeling Welzijn. Daarom is er (inofficieel) reeds één nieuwe contactambtenaar van de afdeling Welzijn & Burgers voor de kleine kernen aangewezen. Dit schept in principe duidelijkheid zowel richting de kleine kernen als intern. Ook is intern op bestuurlijk niveau ondertussen inofficieel een wethouder voor het zelfde doel aangewezen.

Verder zijn er in loop der jaren talloze beleidsnota's van de afdeling REO en Ruimtelijk Beheer verschenen die een raakvlak hebben met het kleine kernen beleid. Nota 's zoals: het Landschapsonwikkelingsplan, landschaps- projecten in het kader van het "fonds vernieuwing landelijk gebied"(GPL); gebiedsvisie- bestemmingsplan buitengebied Lichtenvoorde; visie wonen en werken Lichtenvoorde 2015; omgevingsvisie Groenlo; gebiedsvisie de Schans; beleidsnotitie ruimere woningen in het buitengebied.

Overige activiteiten:

- Het voeren van structureel overleg met dorpsbelangenorganisaties over onderwerpen die de kleine kernen betreffen.

- Bevorderen dat een adequaat voorzieningenniveau blijft bestaan op het welzijnsterrein, zoals de instandhouding van de bibliobusvoorzieningen en de bevordering van multifunctionele accommodaties (MFA) c.q. zgn. cultuurhusen.
- Bevorderen van een veilig woonklimaat
- Bevorderen dat de mogelijkheden voor woningbouw worden benut
- Het voorleggen aan de raad van de gemeente Oost Gelre van een beleidsnota "kleine kernen"
- Het extra subsidiëren van de dorpsplannen c.q. uitwerking van kleine kernen i.s.m. het VVK.

Wat willen we bereiken?

Doelstellingen

Uit het bovenstaande kan een tweedelige doelstelling van het kleine kernenbeleid geformuleerd worden:

1. De leefbaarheid en vitaliteit van de kernen in de gemeente Oost Gelre in stand houden, waarbij het behoud van de eigen identiteit van de kleine kernen, leidraad is. Het centrale thema wat in de gevoerde discussies hierover naar voren komt is: Leefbaarheid in de kernen. Daarbij dient in acht genomen te worden dat de kernen in de gemeente Oost Gelre allemaal een eigen identiteit hebben, meestal gekenmerkt door een rijk verenigingsleven en grote sociale betrokkenheid. Burgers willen met name dit graag in stand houden.
2. Het behouden van de bestaande korte lijnen in de relatie tussen burger en bestuur. Het centrale thema wat in de gevoerde discussies hierover naar voren komt is: Relatie tussen burger en bestuur. Daarbij dient in acht genomen te worden dat in de voormalige gemeenten Groenlo en Lichtenvoorde, de lijnen tussen de burger en het bestuur relatief klein waren. De afstand is fysiek en gevoelsmatig echter groter geworden. De gemeente moet derhalve kaders stellen voor het behoud van deze korte lijnen.

Om bovengenoemde twee doelstellingen uitvoering te kunnen geven moeten ook werkbare afspraken gemaakt worden en zullen er eveneens kaders vastgesteld moeten worden.

Zo zal de gemeente op basis van de hierboven genoemde twee thema's een goed leefklimaat voor alle inwonersgroepen in de verschillende kernen van haar gemeente willen creëren, maar daarvoor moet als start wel het e.a. in gang gezet worden..

Wat gaan we ervoor doen?

Communicatie

De eerste vraag die opkomt is, op welke wijze wil de gemeente communiceren met de kernen? Hoe kan de gemeente haar werkwijze en samenwerking met andere organisaties verbeteren om samen nog meer te kunnen bereiken? Goede interne en externe communicatie, het liefst integraal, is een belangrijke voorwaarde. Het interactief communiceren en het als gemeente positief staan tegenover overlegvormen van onderaf is hierbij een belangrijk uitgangspunt. Dorpsbelangenorganisaties willen graag in een zo vroeg mogelijk stadium bij relevante beleidskwesties betrokken worden. Ook bij de uitvoering van een aantal zaken wil men graag op de hoogte- c.q. betrokken zijn. Eenduidigheid en duidelijkheid over communicatielijnen intern en extern naar dorpsbelangen- organisaties is daarom een belangrijk organisatiegegeven. Evenals het geven van voldoende ondersteuning aan de dorpsbelangenorganisaties als daar een gemeentelijk beroep op gedaan wordt omdat deze die uit vrijwilligers bestaan.

Eén van de instrumenten die door de gemeente kunnen worden ingezet om de beleidsdoelstellingen te realiseren zijn:

Het afsluiten van een convenant

Afspraken die over samenwerking met dorpsbelangenorganisaties gemaakt worden kunnen al dan niet geformaliseerd worden, zoals bijvoorbeeld in een convenant. Geformaliseerde afspraken zoals een convenant leggen overigens wel een grotere druk op de interne gemeentelijke organisatie qua menskracht, tijdsinzet en financiële middelen. In de meeste convenanten wordt vastgelegd dat er een jaarlijks overleg zal plaats vinden tussen dorpsbelangenorganisaties en burgemeester en wethouders.

In zo'n convenant staat verder dat de gemeente zich verplicht om de dorpsbelangenorganisaties in een vroeg stadium in te lichten over hun dorpsplannen. Ook kunnen de dorpsbelangenorganisaties gevraagd en ongevraagd advies geven, een gegeven waar B&W rekening mee dient te houden. En tot slot zal er een jaarlijkse gemeentelijke financiële bijdrage gegeven moeten worden ter ondersteuning aan het gezamenlijke platform van de diverse dorpsbelangenorganisaties.

Op dit moment heeft ongeveer een derde van lokale belangengroepen uit Gelderland een convenant met hun gemeente gesloten en de samenwerking op deze wijze formeel geregeld. Dit komt relatief iets vaker voor bij lokale belangengroepen in grotere kernen (bron VKK).

Bij kleinere dorpsbelangenorganisaties hoeft niet persé een convenant afgesloten worden. Wanneer een bestuurlijk aanspreekbare wethouder en contactambtenaar aanwezig zijn en gewaarborgd wordt dat de afzonderlijke belangenorganisaties (al dan niet in gezamenlijkheid) een jaarlijks overleg met de belanghebbende wethouder(s) hebben, dan is een belangrijke voorwaarde voor een goede in- en externe communicatielijn geschapen. Maar eigenlijk zou het communiceren met elkaar in goed vertrouwen een vanzelfsprekendheid moeten zijn.

In de keuze voor een uitgebreid convenant en een samenwerkingsovereenkomst op hoofdlijnen hebben we bewust gekozen voor overeenkomst die een goede basis vormt voor een goed contact met de kleine kernen. In de bijlage treft u een zgn. "nieuw" convenant aan (naar model van de gemeente Montferland), wat kan dienen als een groeimodel. Ten behoeve van het af te sluiten convenant wordt aan de betrokken dorpsbelangenvereniging met ingang van 2006 een jaarlijkse subsidie verleend van elk, maximaal €1.000,00 onder aftrek van de huidige (vaste) subsidies.

Om de contacten met de kleine kernen voor het college praktisch en beheersbaar te maken zou er op basis van prioriteiten een roulatiesysteem opgesteld kunnen worden om de 6 kleine kernen te kunnen bezoeken.

Het voorstel voor de werkbezoeken wat hierop aansluit, is de volgende:

1. Elk collegelid krijgt een kern toegewezen, waarbij de burgemeester de twee hoofdkernen (permanent) voor zijn rekening neemt. Daarnaast krijgt de burgemeester van de 6 kerkdorpen er nog 2 toegewezen. De overige vier kerkdorpen gaan naar de wethouders (ieder een kern). Iedere twee jaar worden de 6 kerkdorpen gewisseld (dus de burgemeester en de wethouders rouleren dan). Zo zal de bijvoorbeeld de burgemeester na twee jaar twee nieuwe kernen bezoeken.
2. Collectief bezoekt het college 2 keer per jaar een combinatie van kerkdorpen. Dus eerst bijvoorbeeld: Harreveld, Zieuwent en Mariënveld en vervolgens de andere 3 kerkdorpen. Deze bezoeken vinden in het voorjaar en najaar plaats.

Overigens dient vanuit het duale stelsel gezien (ingegaan in de gemeentelijke politiek in 2002) de gemeenteraad een duidelijke plek in de gemeentelijke communicatie met (dorps) belangenorganisaties in te nemen. Waar vroeger de wethouder het beleid maakte, gebeurt dat immers tegenwoordig veel meer door de gemeenteraad.

Echter pas bij het vaststellen naar welke vraagstukken prioriteit uit moet gaan en welke doelen en resultaten geformuleerd moeten worden kan de gemeenteraad een gemotiveerde invulling geven aan haar kaderstellende functie. Contacten met de inwoners van de kleine kernen zullen evenwel door raadsleden middels het bezoeken van dorpsraden- bijeenkomsten c.q. wijkschouw verstevigd kunnen worden.

Eén ambtelijk aanspreekpunt

Eén ambtelijk aanspreekpunt of contactfunctionaris voor de dorpsbelangenorganisaties in de gemeente. Deze ambtenaar wijst de dorpsbelangenorganisaties de weg binnen de gemeente; zoekt informatie op, coördineert informatie en koppelt informatie van de gemeente terug naar de organisaties. De betrokken functionaris is verantwoordelijk voor de voortgang, de onderlinge communicatie en de naleving van de gemaakte afspraken. Hij of zij neemt op uitnodiging deel aan (interne of externe) bijeenkomsten van of met dorpsorganisaties.

Eén bestuurlijk aanspreekpunt

Eén wethouder als bestuurlijk aanspreekpunt want dat is belangrijk voor het slagen van een kleine kernenbeleid. Deze wethouder is op bestuurlijk niveau verantwoordelijk voor de communicatie met de kleine kernen.

De signalen die hij opvangt worden ook doorgegeven aan de wethouder voor het desbetreffende vakgebied. De betreffende wethouder is tevens het aanspreekpunt voor de ambtelijke contactpersoon.

Hoe gaan we om met initiatieven?

Hoe wil de gemeente omgaan met de initiatieven van de diverse dorpsbelangenorganisaties? Allereerst door bekend te maken dat je als gemeente dorpsbelangenorganisaties belangrijk vindt, bijvoorbeeld door naamsvermelding en ruimte op de gemeentelijke website voor hen te regelen. Maar ook door de voorstellen en de ideeën van dorpsbelangenorganisaties serieus te nemen en hen te laten weten dat men ermee aan de slag te gaat. Door geld beschikbaar te stellen, bijvoorbeeld voor het opstellen of uitwerken van dorpsplannen, maar ook door de keuze voor de te volgen methode over te laten aan de dorpsbelangenorganisaties. Verder door concreet te vertellen hoe de onderbouwing van de wensen uit een kerkdorp eruit moet zien. En last but not least, te beseffen dat dorpsbelangenorganisaties en de gemeente elkaar nodig hebben.

Wat mag het kosten?

De huidige middelen

Niet alle hierboven genoemde voorstellen kosten rechtstreeks geld. In de programmabegroting 2005-2009 zijn echter geen specifieke bedragen t.b.v. van zaken als het subsidiëring (uitwerking van) dorpsplannen opgenomen. In het productprogramma 2006 (programma Leefbare kleine kernen in een vitaal buitengebied) staan wel ramingen van lasten en baten opgenomen voor het openbare vervoer en de natuurbescherming in de kleine kernen. Maar voor een goede ontwikkeling van het kleine kernenbeleid zijn echter meer financiële middelen vanaf 2006 nodig.

Toekomstplannen

- De gemeentelijke subsidiebijdrage is in 2005 voor het maken van dorpsplannen in 2005 verhoogd voor de kernen Lievelede, Harreveld en Zieuwent. De toenmalige bijdrage van €2.000,00 per dorpsplan werd door de dorpsbelangenverenigingen als te weinig geacht. In 2005 is daarom aan deze dorpsbelangenverenigingen een extra subsidiebijdrage gegeven van elk €1.800,00. De verwachting is dat Mariënvelds Belang na het gereed hebben van haar dorpsplan in 2006, eveneens hiervoor een extra subsidiebijdrage zal vragen.
- De gemeentelijke subsidieregeling voor de aanpassing van gebouwen tot MFA's dient gehandhaafd te blijven en zo mogelijk uitgebreid te worden. De huidige subsidieregeling van €50.000,00 t/m 2007 wordt door de dorpsbelangenverenigingen die plannen hebben voor een MFA zoals Vragender en Zieuwent, als te weinig ervaren. Over het algemeen hopen de dorpsbelangenverenigingen op verdubbeling van deze subsidie.

Ontwikkeling beleid

In de verdere ontwikkeling van het beleid is t.z.t. geld nodig voor onderzoek, raadpleging en ondersteuning (door bijvoorbeeld Vereniging Kleine Kernen). Ook vanuit de Koninklijke Nederlandse Heidemaatschappij (KNHM) is eventuele ondersteuning mogelijk (n.a.v. het onderzoek "van Spölleman tot Normaal"). Er dient dan meer ruimte gemaakt te worden binnen de formatie van de afdeling Welzijn en Burgers voor de ontwikkeling van het beleid. Hier is namelijk tot op heden geen rekening mee gehouden. Door middel van het aanvragen van subsidiemogelijkheden kan t.a.v. het kleine kernenbeleid een terugverdieneffect worden bereikt. Bovendien stellen de provinciale staten elk jaar vele miljoenen euro beschikbaar voor projecten die leiden tot verbetering van de leefbaarheid op het platteland (zoals de MIG-gelden Leefbaarheid Platteland). Het gaat hierbij om projecten gericht op verbetering van het voorzieningenniveau, sociale cohesie, wonen, werkgelegenheid en bereikbaarheid.

Aanbevelingen

Rest nog een aantal aanbevelingen voor het gemeentebestuur:

- **Het voeren van een klein kernenbeleid waarbij de zes kerkdorpen zoals genoemd in deze nota via hun belangenorganisaties onder het kleine kernenbeleid vallen.**
- **Het officieel aanwijzen van een wethouder als bestuurlijk aanspreekpunt voor de kleine kernen.**
- **Het officieel aanwijzen van een contactambtenaar voor de kleine kernen.**
- **Het primaat van het beleidsproduct kleine kernen officieel neerleggen bij de afdeling Welzijn & Burgers.**
- **Een zgn. “nieuw” convenant met de dorpsbelangenverenigingen afsluiten (zie de bijlage).**
- **Vooralsnog 1x per jaar een afzonderlijk dan wel gezamenlijk overleg organiseren voor de dorpsbelangenverenigingen met de bestuurlijke aanspreekbare wethouder en de vakwethouders.**
- **Via het voorgestelde roulatiesysteem B&W de kleine kernen jaarlijkse een werkbezoek te laten brengen.**
- **Het beschikbaar stellen van meer financiële middelen vanaf 2006 voor de definitieve afrekening en uitwerking van de gerealiseerde dorpsplannen en voor een uitbreiding van de gemeentelijke subsidiebijdrage t.b.v. een MFA.**

Bijlage Concept convenant

De gemeenteraad van Oost Gelre en het college van burgemeester en wethouders van Oost Gelre, ieder zover het hun bevoegdheid betreft:

Overwegende:

- het belang dat beide partijen hebben bij goed overleg en communicatie tussen de kleine kern en het gemeentebestuur;
- dat de dorpsbelangenorganisatie die is ingesteld voor deze kleine kern hieraan mede vorm en inhoud kan geven;
- het belang van het behouden van de leefbaarheid en het eigen karakter van de kleine kern;

Verklaren het volgende:

1. de dorpsbelangenorganisatie kan gevraagd en ongevraagd het college en de gemeenteraad adviseren over die zaken, die de directe woon- en leefomgeving van de in zijn gebied woonachtige burgers raken;
2. de adviezen van de dorpsbelangenorganisatie zullen worden meegewogen bij het nemen van de beslissing;
3. de dorpsbelangenorganisatie ontvangt tegelijk met de raadsleden de agenda, de bijbehorende stukken en notulen van de gemeenteraad- en commissievergaderingen, voorzover deze openbaar zijn;
4. minimaal eenmaal per jaar zal er ambtelijk of bestuurlijk een overleg zijn met de dorpsbelangenorganisatie;
5. de dorpsbelangenorganisatie stelt het college en de gemeenteraad in kennis van de jaarverslagen en de jaarstukken;
6. het college kan, wanneer dit nodig wordt geacht, voorafgaand aan een verzoek om advies aan een raadscommissie, de dorpsbelangenorganisatie om advies vragen;
7. bij alle zaken die het college voor advies aan de dorpsbelangenorganisatie voorlegt wordt zo mogelijk ook de vervolprocedure vermeld;
8. de dorpsbelangenorganisatie ontvangt jaarlijks een vaste subsidie van de gemeente ten bedragen van €.....
9. indien een dorpsbelangenorganisatie specifieke activiteiten, die binnen het kader van de doelstelling van de dorpsbelangenorganisatie vallen, niet kan bekostigen dan kan hiervoor een extra subsidie worden aangevraagd; deze aanvraag dient vergezeld te gaan van een begroting van inkomsten en uitgaven voor de specifieke activiteiten;
10. ter verzekering van een wederzijdse goede en juiste communicatie, afstemming en terugkoppeling, wijst de dorpsbelangenorganisatie één verantwoordelijke contactpersoon aan, die de (formele) communicatie met de gemeente onderhoudt c.q. als aanspreekpunt fungeert en wijst de gemeente ook één contactpersoon aan, die de dorpsbelangenorganisatie binnen de interne ambtelijke organisatie respectievelijk bij de verantwoordelijke bestuurders, aanhangig maakt en bewaakt.